

Dosarul nr. 2ra-644/2022
2-19146048-01-2ra-11052022

Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul Florești (R. Rusu-Parii)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (Iu. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

ÎNCHEIERE

21 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Oleg Zaporojcenco,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Polivannaia și Oleg Zaporojcenco împotriva lui Victor Covali, Tinei Grabovscaia, Mariei Zara și Veronicăi Glavan, intervenienții accesorii SA „Regia Apă-Canal Soroca” și Consiliul orășenesc Soroca cu privire la recunoașterea netemeinicii refuzului eliberării acordului de branșare la apă și stabilirea condițiilor echitabile pentru branșare la sistemul de alimentare cu apă,
împotriva deciziei din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 11 septembrie 2019, Tatiana Polivannaia și Oleg Zaporojcenco, au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Victor Covali, Tina Grabovscaia, Maria Zara și Veronica Glavan, intervenienții accesorii SA „Regia Apă-Canal Soroca” și Consiliul orășenesc Soroca cu privire la recunoașterea netemeinicii refuzului eliberării acordului de branșare la apă și stabilirea condițiilor echitabile pentru branșare la sistemul de alimentare cu apă.

În motivarea acțiunii a invocat că soții Tatiana Polivannaia și Oleg Zaporojcenco sunt invalizi de gradul 2, fiind proprietarii apartamentului nr. x din str. Xxxx, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare (privatizare) nr. 4033 din 15.06.2015.

Apartamentul este situat la sol, în blocul locativ care dispune de teren adiacent care nu este privatizat și constituie proprietate municipală. În calitate de vecini sînt Covali Victor (ap. x), Grabovscaia Tina (ap. x, x), Zara Maria (ap. x), Glavan Veronica (ap. x).

Deși apartamentul este situat în partea centrală a orașului Soroca și accesul la apă îl au toți vecinii, apartamentul reclamanților nu este conectat la sistemul de

alimentare cu apă, deși în curtea din str. Xxxx, există conductă de apă la care sunt branșate toate apartamentele din curtea comună, cu excepția apartamentului lor.

Au subliniat că vecinii din start au perceput ostil faptul instalării lor în anul 2013 în apartamentul dat, creând obstacole în folosința normală a apartamentului, fiind provocate mai multe conflicte în mod artificial.

Lipsa accesului la apă în apartament constituie limitarea dreptului la folosința normală a imobilului și limitarea drepturilor personale ca locuitori în acest spațiu. Aceasta limitare devine insuportabilă ținând cont că Tatiana Polivannaia este invalidă de gr. x cu forma xxxx, de 2 ori fiind în xx - având mereu nevoie de apă pentru evitarea agravării sănătății și unei crize puternice, Oleg Zaporojcenco este invalid de gr. x xxxx.

Astfel, în pofida faptului că din cauza stării precare a sănătății li se interzice să ridice mai mult de 5 kilograme, zi de zi sunt nevoiți să ia apă la o distanță mai mare de 1 km.

Mai mult, nefiind în stare să își asigure pe timp de iarnă cu apă pentru necesitățile curente și rezerva pentru stingerea potențialului incendiu (casa se încălzește cu cuptor, rezerva este necesară conform regulilor anti-incendiară RT DSE 1.01-2005, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1159 din 24.10.2007, pct. 106), ținând cont de distanța mare până la izvor, drumul alunecos și timpul rece, fiecare iarnă o trăiesc în stare de risc, fiind nevoiți să lupte pentru existență.

Începând cu anul 2016 de mai multe ori s-au adresat la SA „Regia Apă-Canal Soroca” cu solicitări privind branșarea apartamentului la sistemul de alimentare cu apă în curte comună din str. Xxxx. Inițial, SA „Regia Apă-Canal Soroca” a dat răspuns pozitiv, însă ulterior a cerut acordul pentru branșarea lor din partea vecinilor din curtea comună - str. Xxxx, deoarece conducta de apă a fost trasată de către vecini și din contul lor până la instalarea lor în apartament.

Adresându-se la vecinii Zara Maria, Glavan Veronica, Covali Victor, Grabovscaia Tina, au solicitat acordul de branșare la apă prin instalația existentă în curtea comună, cu condiția compensării rezonabile și proporționale a cheltuielilor suportate pentru construcția conductei de apă, însă vecinii au refuzat categoric să dea acordul la branșarea apartamentului lor la conductă de apă construită, propunându-le doar să traseze separat o altă conductă de apă separată de la magistrală, evident doar din contul lor propriu.

Indică că în refuzul scris vecinii nu au solicitat careva sume pentru acordul la branșare, iar refuzul de branșare nu a fost motivat nici într-un fel.

În vederea apărării drepturilor sale au contestat în instanța de judecată refuzul furnizorului de apă SA „Regia Apă-Canal Soroca” să branșeze apartamentul lor la apă fără acordul vecinilor, deoarece l-au considerat vădit ilegal și au solicitat obligarea SA „Regia Apă-Canal Soroca” să branșeze apartamentul lor la apă fără acordul vecinilor.

Astfel, conform cererii de chemare în judecată și cererilor de concretizare, au solicitat recunoașterea netemeinicii refuzului eliberării acordului de branșare la apă a branșa apartamentul nr.x din str. Xxxx la conducta de apă situată pe terenul de pe aceeași adresă fără acordul locuitorilor care domiciliază pe adresa or. xxxx, str. Xxxx, - Covali Victor, Grabovscaici Tina, Glavan Veronica, Zara Maria. Obligarea SA „Regia Apă-Canal Soroca” să elibereze toate actele permissive pentru branșare la apă și a branșa la sistemul de alimentare cu apă pe terenul de pe adresa

or. xxxx, str. Xxxx, apartamentul nr. x fără acordul vecinilor Covali Victor, Grabovscaia Tina, Glavan Veronica, Zara Maria.

Prin hotărârea Judecătorei Soroca din 30 mai 2017 a fost respinsă acțiunea înaintată împotriva SA „Regia Apă-Canal Soroca” și Consiliului or. Soroca.

Ulterior, prin decizia Curții de Apel Bălți din 31 octombrie 2017 a fost respinsă cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 25 aprilie 2018 a fost declarată inadmisibilă cererea de recurs depusă împotriva deciziei instanței de apel.

Astfel, procesul judiciar precedent a fost pierdut, iar prin hotărârea irevocabilă instanța de judecată a constatat că proprietarii conductei de apă în curtea comună de pe adresa or. xxxx, str. xxxx sunt Covali Victor, Grabovscaia Tina, Glavan Veronica, Zara Maria, iar Oleg Zaporojcenco și Tatiana Polivannaia sunt în drept să branșeze apartamentul la apă de la conducta magistrală, care trece lângă ograda comună, iar SA „Regia Apă-Canal Soroca” va elibera condițiile tehnice necesare.

În acest sens, după emiterea încheierii Curții Supreme de Justiție din 25 aprilie 2018 s-au adresat cu cerere către SA „Regia Apa Canal Soroca” prin care au solicitat eliberarea actelor permise pentru construcția conductei de apă separată la apartamentul nr. x de la magistrală, cu punct de unire lângă ograda comună de pe str. Xxxx.

După examinare cererii depuse SA „Regia Apa Canal Soroca” a eliberat aviz de branșare nr. 63 din 21.05.2018 cu punct de unire lângă ograda comună.

Ulterior, adresându-se conform procedurii la Primăria or. Soroca cu cerere privind eliberarea certificatului de urbanism, au primit răspunsul Primăriei or. Soroca, prin care s-a solicitat prezentarea acordului vecinilor Zara, Glavan, Covali, Grabovscaia pentru construcție, s-a menționat că avizul de branșare nr. 63 din 21.05.2018 eliberat de SA „Regia Apa Canal Soroca”, nu corespunde cerințelor legale și nu poate fi considerat valabil.

Ca urmare, adresându-se cu cerere către vecini în vederea primirii acordului la construcția conductei de apă de la magistrală, nu au primit niciun răspuns. În consecință, reclamantii opiniază că în rezultatul procesului judiciar finalizat nu a obținut apărare efectivă a dreptului la apă și nici o posibilitate reală pentru branșare la apă printr-un mod alternativ, invocat de SA „Regia Apa Canal Soroca”, Consiliul or. Soroca și de către vecinii în fața instanței de judecată în procesul de judecată intentat anterior împotriva SA „Regia Apa Canal Soroca”, deoarece s-a dovedit că branșarea directă a apartamentului la magistrală prin conductă separată este imposibilă și ilegală.

În cadrul procesului judiciar precedent împotriva SA „Regia Apa Canal Soroca” și Consiliului or. Soroca au invocat că refuzul în branșare este ilegal deoarece branșarea dată nu necesită în principiu acordul vecinilor, vecinii în procesul precedent au fost atrași ca intervenienți accesorii și nu ca pârâți, din care motive au fost în imposibilitate de a înainta careva pretenții față de acestea, prin urmare, consideră că rezultatele precedentului proces nu limitează dreptul lor la înaintarea prezentei acțiuni.

În opinia reclamantilor, posibilitatea de a branșa la conducta de apă proprietatea pârâților este unica modalitate tehnică rezonabilă și legală de branșare a apartamentului lor la apă, iar legea în acest caz obligă pârâții ca proprietari a conductei și beneficiarii apei cu surplus să tolereze așa branșare în schimbul unei compensații rezonabile.

Consideră că refuzul neîntemeiat de branșare la apă și solicitarea achitării compensații excesive și discriminatorii duce la încălcarea drepturilor fundamentale prevăzute de Constituție.

Au solicitat recunoașterea ca fiind neîntemeiat refuzul pârâților Covali Victor, Grabovscaia Tina, Zara Maria, Glavan Veronica de a elibera acordul la branșare a apartamentului nr.x din str. Xxxx or. xxxx, care aparține cu drept de proprietate reclamanților, la conducta de apă situată în curtea comună de pe adresa or. xxxx, str. Xxxx, număr cadastral xxxx, obligarea pârâților să elibereze acordul la branșare a apartamentului nr.x din str. Xxxx or. xxxx, la conducta de apă situată în curtea comună de pe adresa xxx, str. Xxxx, număr cadastral xxxx, precum și să nu creeze reclamanților careva obstacole la branșare și să dea acordul la eliberarea certificatului de urbanism, întocmirea proiectului de branșare, autorizației de construcție pentru executarea lucrărilor de branșare și să îndeplinească orice altă formalitate legată de branșare a apartamentului nr. x în schimbul compensației pecuniare unice care va fi achitată de către reclamanți în sumă totală de 2000 de lei (câte 500 de lei fiecăruia pârât).

Prin hotărârea din 29 decembrie 2020 a Judecătoriei Soroca, sediul Florești, a fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de Polivannaia Tatiana și Zaporojcenco Oleg împotriva lui Covali Victor, Grabovscaia Tina, Zara Maria și Glavan Veronica, intervenienții accesorii SA „Regia Apă-Canal Soroca” și Consiliul orașănesc Soroca cu privire la recunoașterea netemeinicii refuzului eliberării acordului de branșare la apă și stabilirea condițiilor echitabile pentru branșare la sistemul de alimentare cu apă, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Oleg Zaporojcenco, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 29 decembrie 2020.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a notat că nu pot fi obligații Covali Victor, Grabovscaia Tina, Zara Maria și Glavan Veronica să dea acordul la branșarea apartamentului nr. x situat în or. xxxx str. Xxxx, la sistemul de alimentare cu apă or, acest acord poate fi eliberat de către Covali Victor, Grabovscaia Tina, Zara Maria și Glavan Veronica în urma negocierilor directe și după o corectă și prealabilă despăgubire, în caz contrar, obținerea acordului pârâților de branșare la conducta cu apă, prin concursul instanței de judecată ar constitui o imixtiune în dreptul de proprietate privată al pârâților, fapt care este inadmisibil.

Prin urmare, instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiate argumentele apelantului precum că prima instanță era obligată să soluționeze dreptul încălcat al reclamanților de acces la apă, urmând să dovedească existența posibilității reale de a realiza acest drept în careva alt mod or, prin prisma art. 240 alin. (3) și art. 373 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

A subliniat că atât în cadrul instanței de fond, cât și în cadrul examinării cauzei în apel, Polivannaia Tatiana și Zaporojcenco Oleg nu au înaintat careva pretenții privind recunoașterea încălcării drepturilor reclamanților de acces la apă. Astfel, argumentele apelantului poartă un caracter pur declarativ, constituind opinia subiectivă a apelantului, fără a avea un suport juridic. Or, instanța judecătorească nu a negat faptul că Polivannaia Tatiana și Zaporojcenco Oleg au dreptul de acces la apă potabilă, însă instanța de judecată a relevat că acest drept

urmează a fi realizat ca urmare a respectării cerințelor impuse de lege pentru branșarea/racordarea la sistemul public de alimentare cu apă.

În final, instanța de apel a conchis că instanța de fond a examinat cauza sub toate aspectele, stabilind caracterul raportului juridic dintre părți, circumstanțele de fapt real existente, legea materială ce guvernează prezenta cauză.

La 26 aprilie 2022, Oleg Zaporojcenco a declarat recurs împotriva deciziei din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea deciziei contestate, adoptarea unei hotărâri noi privind admiterea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel a ignorat temeiurile de drept invocate în acțiunea și în cererea de apel și nu a aplicat corespunzător norma de drept pe care trebuia să o aplice, art. 593 alin. (1) din Codul civil.

În opinia recurentului, lipsa accesului la apă prin orice modalitate (inclusiv de la magistrală) decât branșarea la conducta de apă a pâraților, probată în mod incontestabil în cadrul procesului, constituie temei pentru limitarea dreptului de proprietate al pâraților asupra porțiunii litigioase a conductei de apă în cauză, deoarece dreptul de acces la apă (dreptul la viață, sănătate, bunăstare) este prioritar fața de dreptul de proprietate asupra acestei conducte de apă. Contrar concluziilor instanței de apel, existența dreptului încălcat de acces la apă justifică intervenția instanței de judecată în raporturile juridice între părțile litigiului, îndeosebi în situația când limitarea unui drept de proprietate trebuie să aibă loc în schimbul unei despăgubiri juste, care urmează să fie stabilită de instanța de judecată, iar refuzul acordării accesului la apă nu este motivat nici într-un mod.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Decizia din 25 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți a fost expediată părților prin intermediul oficiului poștal la 16 februarie 2022 (f.d. 45, vol. II), fiind recepționată de către recurent la 17 martie 2022 (DS8006266989AS) (f.d. 72, vol. II). Astfel recursul depus la 26 aprilie 2022 de către Oleg Zaporojcenco, este în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 11 mai 2022, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimațiilor recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii (f.d. 76, vol. II).

La 06 iunie 2022, Victor Coval, Tina Grabovscaia, Maria Zara și Veronica Glavan au depus referință pe marginea recursului declarat, solicitând respingerea acestuia (f.d. 86-87, vol. II).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele

articolului 6 § 1 (Helmerts împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Oleg Zaporojcenco nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul înaintat de Oleg Zaporojcenco.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Galina Stratulat

Victor Burduh